

nemške.“ Nemšto v Avstriji se ne sme cepiti od drugih narodov avstrijskih, ki z istimi pravicami, z isto zvestobo, z isto skušeno hrabrostjo stojijo v vrsti avstrijskih državljanov.“ — „Reform“ govorí v slovó nemškim strelcem tehtne besede rekoč: „Vsak trezen opazovalec strelske slovesnosti dunajske mora si misliti to-le: Ako teh Nemcev ne združi sila kakega mogočneža, oni sami ne bojo skovali edinstva. Ker Dunaj poznajo, domisljujejo si, da poznajo Avstrijo. Al Dunaj ni Avstria. In ker jim je ploskala dunajska liberalna stranka, domisljujejo si, da jim ploska Avstria. Nikakor! Drugim nenemškim narodom so Vaši klici po „svobodi“ le odmevali kot klici po zatiranji drugih narodov. Zato so jih z nevoljo in žalostjo slišali, in celo med Magjare ste zasejali novo seme nezaupljivosti. Ta dunajska stranka je pri tej strelski razuzdanosti svoj zadnji atut izigrala: navzunaj ni ničesar pridobil, domá pa težave le pomnožila. Ako ta stranka z nemškimi narodi ostale Avstrie ne stopi v razmero bratinske enakosti, kmalu je po nji, — zginila bode“. — To so pač besede možá, ki dobro pozná današnji stan Avstrie, ktereja pa ne pozná popisana srboritost nemška.

— Franc-Jožefova železnica se bode odprla na rojstni dan presvitlega cesarja.

— Cesarski ukaz od 6. dne t. m. zapoveduje, da se ogerskim polkom (regimentom) dadó za oficirje le sami Ogori, — polkom drugih narodov pa saj taki oficirji, ki razumejo narodni jezik dotednih vojakov.

— Delavci stopajo v dunajskih ljudskih shodih tako predzno na noge, da ima, in to po pravici, že sama vlada strah pred njimi. V nekem shodu v gostilnici Šperlnovi so se celo čuli glasi za „socialno republiko“! Namenili so njihovi kolovodji na Dunaj sklicati shod delavcev iz vse Evrope, da se pobratijo; al vlada, boječa se hudih homatij, je prepovedala ta shod. Ta prepoved pa bode gotovo naredila silen krik med temi ljudmi, ktere so liberalci po naročji nosili, ko so rjuveli proti konkordatu za nove verske postave. Zdaj — zahtevajo plačilo za to ljubav.

Iz Gorice piše „Domovina“: Družba za vinstro se napravlja v Gorici, in sicer na akcije (delnice). V seji 21. t. m. je dotedni odbor, v katerem so udje kmetijske družbe in kupčijske zbornice sklenili, poslati na ministerstvo prošnjo za podporo kmetijske šole, kar tudi kmetijska družba prosi. Delnice po 100 gold. se izdajo; kakor hitro bo 40.000 gold. podpisanih, velja družba za ustanovljeno. — Vodstvo družbe naj bi prevezel vodja-profesor prihodnje šole kmetijske. Slišimo, da za zdaj ne bo nič s kmetijsko šolo, ker ne morejo dobiti ali ne morejo pogoditi se z italijanskim profesorjem, kteri bi jej imel biti vodja. Slovenskega profesorja ima deželni odbor prav izvrstnega. — Nov telegraf bomo imeli iz Trsta skoz Sočko dolino do Trebiža, in sicer zato, ker burja pozimi telegraf po Krasu večkrat potrže.

Česko. Iz Prage. — Glavno naše mesto je tužno, je taho; „nulla dies sine linea“, pravi Latinec, pri nas veljá pa: „noben dan brez tiskarne tožbe.“ Vkljub vsemu temu vendar ni potrt narod naš; v svesti svetih svojih pravic pričakuje, da se bodo vremena izvedrile. — Te dni so grajsčaki Clam-Martinice v stranke tukaj imeli shod, v katerem so se posvetovali: ali bi se udeležili novih volitev za deželni zbor ali ne. — Letina pri nas, kakor na Moravskem, je zelo slaba; gospiske so vradi na ljubo pisale, da bode izvrstno dobra, a zdaj se kaže narobe. — Ravnokar je c. k. vlada poslala c. k. okrajnim gosposkam okrožnico (cirkulare), v kateri se jim oblast daje, kdaj da morejo prepovedati ljudske shode (tabore) pod milim nebom. Jedro te

okrožnice je skor tako, da bi se lahko kar naravnost iz osnovnih postav izbrisal §. 3. Na Dunaji je rogovililo na tisoče tujcev in besedovali so tako preširno — in vendar jim nihče ni prepovedal shoda. Je li to ravnopravnost?!

Hrvaško. Iz Karlovca. — „Zukunft“ piše, da se tu obilo podpisuje pismo, ktero nezadovoljnost izrekije s tem, kar se zdaj v trojedni kraljevini godi, in protestuje zoper sedanji deželni zbor, ki je po večem delu sestavljen iz uradnikov; zato se prosi v tem pismu, naj se skliče postavni deželni zbor.

Ogersko. Iz Pešta. Nova postava za nabiranje vojakov je po večini zborovi sprejeta. Levica, ki jo je podreti hotela, v zboru ni zmôgla, pa se tolaži s tem, da je postava le — začasna in da naposled vendar Magjari dobó še svojo lastno armado. — Časnik „Pešt. Ved.“, gledé na prvi slovenski tabor v Ljutomeru, primerja žalostni narodni stan slovenskega naroda na Ogerskem (Slovakov) sè stanom slovenskega naroda na Štajarskem, Kranjskem, Primorskem itd. ter pravi, da je narodni stan Slovakov žalostnejši memo Slovencev. „Pešt. Ved.“ se radujejo, da se Slovenci čvrsto gibljejo, a boje se, da „jim veselo upanje ne bi tako po vodi splaval, kakor je Slovakom na Ogerskem.“ — „Zukunft“ pristavlja tem besedam tolažbo: „Nikar obupati! Kdor sam obupa, zgubljen je. Brez duševnega boja ni zmage, po trpljenji pride veselje!“ — Letina je na Ogerskem večidel dobra, in ker imajo še lanskega žita dovelj, bodo novino prodajali spet na južno Francozko, Špansko, severno Nemško itd., kjer je letina silno slaba.

Laško. — Pri sv. Lorencu v Lombardiji je 68 let staremu meščanu njegova 4. žena povila 31. otroka. Presrečni oče!

Denarni zapisnik Matičin.

Stari udje so plačali:

a) ustanovniki:

Za 1. leto: gg. Divjak Jožef, Lavrenčič Andrej, dr. Gregorec Lavoslav.

Za 2. leto: gg. Modec Ivan, Pirec Fr. Salez., Simonič France, Šrivicelj Matej, Jelovšek Martin, Sovič Josip, Matevžič o. Eginard,

Za 3. leto: gg. Meško Jakob, Mikuš Franjo, dr. Ipavec Benjamin, Kotnik Fr., Priboshič Janez, Pleteršnik Maks., dr. Greg. Krek, Čižman Anton.

Za 4. leto: gg. Ogradi France, čitalnica ajdovska, Lipold Jožef, Lipold Janez, Jereb Jožef, Vidmar Jožef, Rome Janez, Zorčič France, Modrinjak Matija, Šinko Božidar, Bohinec Jakob, Prelog Matija dr., Radej France, Srebre Guidon, Rapoc France, Jelčička Otakar, Škrbec Davorin, Murko Anton, Trstenjak Jakob, Majciger Janez, Šavnik Boštjan, Ros Matej, Mežnarec Anton, dr. Melcer Rajm., Mastan Jožef, Ravnikar France, Šranec Stanislav, Balon Anton, Čitalnica ljubljanska, Krčon Anton, Šuman Ivan, Čolnik Dominik, Vilhar Miroslav, Parapat J. (11 gold. 16 kraje.), Čižman Anton, Lovšin Simon.

Doplačali so: gg. Koder Matej, Erjavec Matija, Nakus Jože, Kopitar Miha, Grabrijan Jurij, Novak Josip, dr. Munda France, Knez Slavoljub, Lenček Alojzi, Bezenček Jurij, Vošnjak Mihail, Kadilnik Fr., Stare Alojzi, Zorman Jožef, Repič Andrej, Šventner Leopold, Winkler Andrej, Bensa Štef., Marušič Andrej, dr. Hrast Ivan, Kastelec Franjo, Čolnik Dominik, dr. Ulaga Jožef, Mahkot Ivan, Kovačič Jan., Majnik Jan., Šlibar Martin, Svetličič Fr., Hraševac France, Kovačič Martin, Jeraj Jožef, Potočnik Lovro, Ratej France, Šavnik Dragotin, Florijanova Nikica, Bleiweisova Ivana, Pirec Matej, Reš Jan., Švajgar Gabriel, Sovič Aleks., Žvanut Matija, Napret Teodor, Irkič Janez, Dolenc Janez, Hiti Luka, Robič Luka.

b) letniki:

Za 1865. leto: g. Zorec Jurij.

Za 1866. leto: gg. Čuček Jože, Marko Miha, Stepišnik Lovro, dr. Kravš Vojteh, Zorec Jurij, Hanžič Jakob, dr. Lorber Henrik, Peharec Simon.

Za 1867. leto: gg. Kozina Jurij, Ivanec Martin, Kacin Andrej, Juh Janez, Trček o. Eg., Teran Janez, Regula Jurij, Jarec Jožef, Krištofič Lovro, Kranjc France, Brdajs Davorin, Čuček Jožef,

*

Duhač Ferd., Flek Jožef, Kandut Krist., Marko Miha, Miklošič Ivan, Morič Maks., Orožel Janez, Stoklas Bož., Kosi Božidar, Hrg Lovro, Pečnik Peter, Burcar Bož., Pihler Jožef, Belè Fr., Dimec Ljud., Šetinec France, Gač Vekoslav, Žugel Srečan, Šebavec France, Kodrič Miha, Melkar Anton, Pleško France, Kmetič Jožef, Železnikar Ivan, Preželj Matej, Martinak Jožef, Zadravec Jožef, Kustrin Janez, Jentl Anton, Inglič Jakob, Aleš Anton, Bizjak Jakob, Jentl Bern., Zorec Jurij, Štrukelj France, Hanžič Jakob, Kamnikar France, Kurnik Janez, dr. Lorber Henr., Rantuša Jurij, Šribar Matija, Ramor Ferdin. (nov), Rakoše Miha, Rajec Anton, dr. Mencinger Janez, Čuček Jožef.

Za 1868. leto: gg. Kozina Jurij, Erjavec Peter, Jeram Jož., Wester France, Seljak Anton, Kristan Lovro, Tušek Ivan, Dolenc Janez, Abzec Matija, Ivančič Jožef, Širca Janez, Trček o. Eg., Candolini Vojteh, Kosec Saverijan, Florijančič Jožef, Teran Janez, Šle Andrej, Levičnik Val., Krener Ivan, Kocuvan Anton, Šepc Ivan, Kunej Ivan, Jaklič Drag., Korošec Štefan, Kinčič Ivan, Švet Janez, Vodè Jožef, Rupnik Jožef, Metlika Anton, Rogač Tone, Sancin Jožef, Godina Jožef, Krišnička Karol, Herman Miha, Höchtl Drag., dr. Grbec Ljud., Urbas Leopold, Stranecki Jožef, Gregorič Nace, Mogolič Miha, Pogorelec Andrej, Aleš Luka, Osana Anton, Brgant France, Pivek Janez, Grm Janez, Hojkar Drag., Kristof Ferd., Poljak Alojzi, Vošnjak Janez, Majerič France, Čučko Karol, Vršič Davorin, Aleksič Fid., Vuk Andrej, Frk Matija, Trunk Bl., Caf Jurij, Čuček Jožef, Gršak Vinc., Pukšič France, Burcar Bož., Cocej Jernej, Dobršek Matija, Venedig o. Herm., Mlakar o. Maks., Koderman o. Rihard, Pušavec Val., Čitalnica jelšanska, Brecljnik Janez, Dobravec Miha, Klemenec France, Teran France, Eržen Ignaci, Pirec Feliks, Treven Val., Potokar Jožef, Piskar Andrej, Jakelj Gregor, Endlihar Rud., Brence Janez, Šabot Jurij, Limavšek Peter, Knjižnica v slov. Bistrici, Stuhec Anton, Koprivnikar Janez, Hrovat Bl., Dolenc France, Pec Drag., Gregoračeva Milica, Lazar Mihael. Cebin Peter, Nagy Alb., Drozg Anton, Rath France, Kranjec Tomaž, Divjak France, Hržič Ivan, Vidovič Anton, Knjižnica pri sv. Barbari, Čurin Jurij, Robida o. Karol, dr. Janežič Val., Šašelj Martin, Dirnvirt Karol, Rossbacher Bern., Poljak Gvidon, Pesjak France, Serajnik Lovro, Somer Greg., Pečar Janez, Tomažič Ivan, Šraj Val., Stupar Janez, Petrič Blaž, Košir Jakob, Rankelj Gašper, Barle Jožef, Vrtovec Fil., dr. Spazzapan Štefan, Doliak Jakob, Pencin Dragotin, Lazar Anton, Makarovec Andrej, Rutar Tomaž, Vales Marko, Leban Ivan, Resek Janez, Kramar Fil., Močnik Luka, Rutar Anton, Novak Jos., Lah Valentin, Vodopivec Janez, Kadivčeva Radovojska, Jentl Anton, Levstik France, Lakner Janez, Inglič Jakob, Tavčar Miha, Hrgešič Ivan, Aleš Anton, dr. Šust Janez, Rome France, Bizjak Jakob, Ketè Jožef, Lekan Janez, Jentl Bern., Sajevec Jakob, Kolarč Jožef, Pleško Dragotin, Bononi Jožef, Judnič Janez, Zorec Jurij, Šos Miha, Štrukelj Franjo, Gorenec Leopold (nov družbenik), Berčič Anton (nov), Ramor Ferd. (nov), Turin Jožef (nov), Zabukošek Jožef (nov), Rakoše Mihael, Kragelj Martin, Čelešnik Dragotin, Hvalica Anton, Leban Andrej (nov), Likar Janez (nov), Pipan Anton (nov), Juh Alojzi (nov), Kršič Jožef (nov), Bizjak Jernej (nov), Skul France (nov).

Za 1869. leto: gg. Pevec Ivan, Kragelj Martin, Kosec Saverijan.

V Ljubljani 10. avgusta 1868.

Dr. Jer. Zupanec.

Odprto pismo.

Naj prejme

gospod Janez Zupanec, bivši c. k. okrajni načelnik,
zdaj pa c. k. pristav okrajnega sodstva

v

Ipavi.

Moj gospod!

Ko sem bil 13. julija v Ipavi, prišel sem bil z gosp. Francem Kavčičem po naključji v tisti vabljivi kraj, kterege ipavska gospôda imenuje „pod Skalo“, in kjer ste bili, kakor sem še le zdaj zvedel, tudi Vi gospod! kterege celo po osobi poznati sreče nimam. Pogovarjal sem se dalje časa z g. Goršičem, in to največ, vendar ne zmerom (kar pa Vas prav nič ne skrbí!) v slovenskem jeziku, zaradi česar sta bila Vas, kakor slišim, popadla usmiljenja vredno djanje in obup; toda meni vsega tega niste nič pokazali. Gospodje Deperis, Kulnik ter njegov sin Oton, Viktor Dolenc in Goršič so bili priče, ko ste po mojem odhodu divjemu curku

poprej zapirane srditosti zatvornice odprli s temi duhovitim besedami: „ta človek ne zná nemški!“ Gospod! zakaj niste na odgovor poklicali mene samega, dokler sem bil še tam, če ste bili dovolj srčni? Za hrbtom opravljeni ni težava, pa tudi ne slava! Ali ne videte, da tudi jaz nekemu drugemu človeku, kterege Vi po svetu nosite, kader ni pričujoč, ravno tako v dober kup lehko odréjam znanje vsacega, ne samo nemškega jezika? — Ko Vas je potem g. Goršič spodobno zavrnil, zagazili ste še v bolj oglajene, o visokej kulturnej izbrušenosti in dostennosti bivšega c. kr. okrajnega načelnika gotovo ne najlepšo svedočbo da-jóče psovke: „jaz trdim, da ta človek nemški ne zná! Človek, kateri govorí samo en jezik, zdi se meni kakor pes, kateri samo laja!“ Gospod! Vam se utegne še mnogo drugega zdeti, kar je ravno tako brezumno, kakor to Vaše pasje primerjanje. Vprašam Vas, ako bi jaz bil samo nemški govoril, ali bi v Vaših neusmiljenih očeh bil tudi takrat samo lajal? — Ko se Vam je g. Goršič zopet ustavil, ste ga pozneje celo tožili, in sicer zaradi „nespoštovanja uradniškega stanú“!!!

Kdo se temu smeje? Kaj ima ves časti vredni uradniški stan opraviti z Vašim zabavljivim rogovilstvom? Morda mislite, da svet pred vsacim, v krčmi brez potrebe smešno namrdanim obrazom kacega starokopitnega birokrata še zdaj tako trepeče, kakor je morda nekdaj? Če v Avstriji še koga najdete, kteri se dá s tako rečjo v kozji rog vgnati, gotovo najdete taciga, ki je politični korák svetá zaspal. Gospod! kako morete pred vsem izobraženim svetom sami sebe tako neusmiljeno na smeh staviti Vi, ki ste bili nekdaj c. k. okrajni načelnik in ste še zdaj c. kr. okrajni pristav? Ali mislite Vi, ki menda sami nimate kapljice germaniske krvi v svojih Zupančevih žilah, da nemštvu stoji na tako slabih bérlah, da se mora do mozga stresniti že zato, ako se v slovenskej zemlji pri pivu nemški ne govorí? Za Vašo tako visolépno misel o nemštvu naj se Vam Germanija zahvali.

Nikdar mi ne bode v mislih, Vas, gospod! sveta vprašati, v ktem jeziku mi je v družbi govoriti, kakor Vas malo skrbí, koliko jezikov jaz govorim; toda odbiti moram Vaše nesramno očitanje, da sem lajal kakor pes, ker sem se v svojem materinem jeziku pogovarjal. Če je Vaša beseda resnična, da je tisti, kateri v družbi govorí samo en jezik, lajóč pes, kaže, da niste zapazili, da dosledno tudi Vi, kader se samo nemški pogovarjate, v enacega psa zlezete, pa če še tako preljubeznjivo lajate!

V Ljubljani 30. julija 1868.

France Drenik.

Kursi na Dunaji 11. avgusta.

5% metaliki 58 fl. 50 kr.

Ažijo srebra 111 fl. 35 kr.

Narodno posojilo 62 fl. 65 kr.

Cekini 5 fl. 37 kr.

Žitna cena

v Ljubljani 8. avgusta 1868.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 5 fl. — banaške 5 fl. 75. — turšice 3 fl. 15. — soršice 3 fl. 84. — rži 3 fl. 20. — ječmena 2 fl. 40. — prosa 3 fl. — ajde 3 fl. — ovsa 1 fl. 90 — Krompir 1 fl. 20.

Listnica vredništva. Gosp. U. G. v B: Zarad travnih in drugih semen naj se, kdor jih želi, obrne do gosp. Fr. Schollmajera, oskrbnika vrta kmetijske družbe v Ljubljani. Dobote konec meseca. — Gosp. J. Kap... pri sv. Duhu: O Ledinski-u pismeno. Drugo nam bo dobro došlo.